

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ระบบผู้เชี่ยวชาญในการตรวจ วินิจฉัยและรักษาโรคตามดังนี้ พัฒนาขึ้นโดยใช้ วิชาลебสิก และไมโครซอฟท์แอคเซส บนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ pentium 133 MHz โดยพัฒนาฐานความรู้ ให้มีโครงสร้างแบบกฎ สร้างกลไกการอนุมานโดยการหาเหตุผลแบบไปข้างหน้าและข้อมูลที่มีโครงสร้างเป็นต้นไม้ และป้องกันการขัดแย้งของกฎ โดยการกำหนดให้ความสัมพันธ์ของกฎเป็นไปตามขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยโรคตามธรรมชาติของมนุษย์ โดยนำไปใช้กับกลไกการอนุมานของระบบด้วย นอกจากนี้ระบบยังอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ระบบโดยมีคำแนะนำการใช้ระบบแต่ละขั้นตอน และผู้ใช้สามารถอ่านคำแนะนำในการตรวจ ตลอดจนความหมายต่างๆของข้อมูลที่ได้จาก การตรวจเมื่อผู้ใช้ต้องการทราบได้อย่างดีเยี่ยม อีกทั้งจะมีการแสดงผลให้ผู้ใช้ทราบถึงขั้นตอนที่ผู้ใช้กำลังใช้งานอยู่ว่าเป็นขั้นตอนที่เท่าไรจากขั้นตอนทั้งหมด พร้อมทั้งแสดงรายชื่อโรคที่มีโอกาสเป็นไปได้ เพื่อให้ผู้ใช้นำไปตัดสินใจและสามารถเลือกวิธีการวินิจฉัยได้เจาะจงใช้การอนุมานแบบไปข้างหน้าหรือข้อมูลที่ได้ตามความต้องการ

จุดเด่นของระบบคือ ความสามารถในการถ่ายทอดไปเปลี่ยนแปลงคำตอบ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ใช้ในการแก้ไข โดยไม่ต้องกลับไปเริ่มต้นปรึกษาใหม่ อีกทั้งความสามารถในการอนุมานข้อมูลที่ได้จากการวินิจฉัยโรคที่มีข้อมูลที่จะใช้ในการวินิจฉัยโรคอยู่ที่เป็นประ迤ชันสำหรับผู้มีประสบการณ์ในการวินิจฉัยโรคหรือมีข้อมูลที่จะใช้ในการวินิจฉัยโรคอยู่บ้างแล้ว และต้องการพิสูจน์โรคที่คาดหมายไว้ โดยการใช้ระบบเพื่อหาข้อมูลสนับสนุนโรคนั้นๆได้

จากการค้นคว้าเพื่อพัฒนาระบบนี้ขึ้นมาในครั้งนี้ ทำให้ได้เห็นแนวทางการนำระบบผู้เชี่ยวชาญไปใช้ในการวินิจฉัยโรคได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาฐานความรู้และกลไกการอนุมานให้ถูกต้องและเหมาะสมกับการนำไปใช้ สำหรับระบบที่พัฒนาขึ้นมาในนี้ใช้การแทนค่าความรู้แบบกฎ และใช้การอนุมานทั้งโดยการหาเหตุผลแบบไปข้างหน้าและแบบข้อมูล ซึ่งเหมาะสมกับการนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบสำหรับการนำระบบไปใช้ในการวินิจฉัยโรคและงานอื่นๆได้

5.2 ข้อดีและข้อเสียของระบบ

การนำเอาระบบผู้เชี่ยวชาญนี้มาใช้งานนับเป็นผลดี สำหรับแพทย์ทั่วไป พยาบาล นักศึกษาแพทย์

และนักศึกษาพยาบาล ที่สนใจนำไปช่วยในการตรวจ วินิจฉัยโรคตาแดง ซึ่งเป็นโรคเฉพาะทางที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญพิเศษจากจักษุแพทย์ที่ผ่านการศึกษาเฉพาะทางมาแล้ว ระบบนี้จึงทำหน้าที่เสน่ห์อนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำแนะนำและคำปรึกษา โดยการสอบถามข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ป่วย เช่น อาการของโรคและผลการตรวจ เป็นต้น เพื่อนำไปวินิจฉัยว่าเป็นโรคอะไรแล้วจึงให้คำแนะนำในการรักษาต่อไป

สำหรับข้อเสียของระบบคือ การแปลงความรู้เฉพาะทางโดยมนุษย์อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ โดยจะเป็นขั้นตอนที่ต้องตรวจสอบก่อนว่าการแปลงความรู้นั้นขัดแย้งกับความรู้ที่มีอยู่ก่อนหรือไม่ ซึ่งระบบนี้ยังต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการเรียนกฎและขั้นตอนการวินิจฉัยอยู่ แล้วจึงแปลงมาไว้ในฐานความรู้ ซึ่งขั้นตอนนี้ยังไม่คล่องตัวเท่าที่ควร และค่อนข้างเป็นการกระทำที่ซ้ำซ้อน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ระบบที่พัฒนาขึ้นมาได้อีกเป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญในการตรวจ วินิจฉัย และรักษาโรคตาแดงวิธีหนึ่ง ที่จะต้องมีการพัฒนาเพื่อนำไปใช้ได้จริงต่อไปในอนาคตเนื่องจากการรวมรวมความรู้เฉพาะทางเพื่อแทนความรู้ในรูปแบบที่คอมพิวเตอร์เข้าใจ ได้นั้นยังเป็นสิ่งที่ยุ่งยากอยู่นั่น เพราะอาจต้องใช้เวลานาน และอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ หากผู้แปลงความรู้ดังกล่าวไม่เข้าใจอย่างแท้จริงหรือใช้เวลานานแก่การเข้าใจ ดังนั้นถ้าได้มีการพัฒนาวิธีการป้อนความรู้เพื่อนำไปสร้างเป็นกฎที่ถูกต้อง และไม่มีความขัดแย้งระหว่างกฎได้ อย่างสะดวกขึ้น ก็จะลดความยุ่งยากลงได้ และจะสามารถนำไปใช้ในการวินิจฉัยโรคอื่นๆ หรืองานอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น